

1 september 2020. Ook de modaliteiten van deze publiek toegankelijke elektronische databank zouden nog door de uitvoerende macht moeten worden uitgewerkt.

Rechtspraak/Jurisprudence

Hof van Cassatie 6 mei 2019

BIJZONDERE OVEREENKOMSTEN

Commerciële samenwerking – Termijn – Precontractuele informatie – Nietigheid

CONTRATS SPÉCIAUX

Partenariat commercial – Délai – Information précontractuelle – Nullité

In een arrest van 6 mei 2019 boog het Hof van Cassatie zich over de nietigverklaring van bepalingen van een brouwerijcontract dat werd gekwalificeerd als een commerciële samenwerkingsovereenkomst, ingevolge de niet-naleving van de wet betreffende de precontractuele informatie bij commerciële samenwerkingsovereenkomsten van 19 december 2005 (inmiddels vervangen door Titel 2 van Boek X van het Wetboek Economisch Recht).

De wet van 19 december 2005 bevatte in zijn artikel 3 de verplichte voorafgaandelijke mededeling van een precontractueel informatiedocument door de persoon die het recht (op gebruik van een commerciële formule) verleent aan de andere persoon. Vervolgens dient volgens dit artikel een bezinningsperiode van één maand in acht te worden genomen voor het ondertekenen van de overeenkomst. Het artikel 4, § 1 van diezelfde wet bevatte dan weer een opsomming van de informatie die verplicht in het precontractuele informatiedocument moest worden opgenomen.

De sanctieregeling van artikel 5 van de wet van 19 december 2015 gaf echter aanleiding tot interpretatieproblemen. Het eerste lid bepaalde immers enerzijds dat de persoon die het recht verwerft bij niet-naleving van de verplichtingen van artikel 3 (de mededeling van het informatiedocument en de bezinningsperiode), de nietigheid van de overeenkomst kan invoeren binnen 2 jaar na de sluiting van de overeenkomst. Anderzijds bepaalde het tweede lid van artikel 5, zonder daar uitdrukkelijk enige termijn aan te verbinden, dat indien het informatiedocument de gegevens van artikel 4, § 1, 1° (dit zijn de belangrijkste modaliteiten en bepalingen van de overeenkomst) niet bevat, de persoon die het recht verwerft de nietigheid van de desbetreffende bepalingen kan invoeren. In de rechtsleer werd geponeerd dat voor het invoeren van de (partiële) nietigheid in toepassing van het tweede lid van artikel 5, de gemeenrechtelijke tienjarige termijn geldt (1304 BW) en dus niet de tweejarige termijn van het eerste lid.

De kwestie van de onderscheiden verjaringstermijnen is bijzonder delicaat wanneer helemaal geen precontractueel informatiedocument werd meegegeeld. Moet men dan per se binnen de termijn van 2 jaar ageren, nu het gaat om de niet-naleving van een verplichting van artikel 3 (art. 5, eerste lid)? Of kan men verdedigen dat in dat geval het (immers onbestaande) precontractuele informatiedocument ook niet de vermeldingen van artikel 4, § 1, 1° bevat, en men zich dus op de tienjarige termijn kan beroepen (art. 5, tweede lid)?

De appelrechter had in het kader van het bestreden arrest kennelijk de tweede visie vooropgesteld, hetgeen de cassatietoets doorstond. Het Hof van Cassatie oordeelde dat wanneer de persoon die het recht (op gebruik van een commerciële formule) toekent aan de andere persoon niet het informatiedocument met de in het artikel 4 van de wet geviseerde gegevens overhandigt, de persoon die het recht wordt toegewezen de nietigheid van de bepalingen die in artikel 4, § 1, 1° worden gevisieerd kan invoeren, en in dat geval niet gehouden is om dit te doen binnen de 2 jaar voorzien in artikel 5, eerste lid. Een middel dat van de tegenovergestelde opvatting uitging werd verworpen.

Bij de verplaatsing van de wetgeving inzake precontractuele informatie bij commerciële samenwerkingsovereenkomsten naar het Wetboek Economisch Recht werden er aanzienlijke vernieuwingen aangebracht. De eerste twee leden van artikel X.30 WER zijn echter grotendeels gelijk aan het toenmalige artikel 5, eerste en tweede lid van de wet van 19 december 2005, en behouden de relevante dualiteit. Een analoge toepassing behoort dus tot de mogelijkheden.

2. BANKRECHT EN FINANCIËEL RECHT / DROIT BANCAIRE ET FINANCIER

Régine Feltkamp & Gerrit Hendrikx²

Wetgeving/Législation

Europese Bankautoriteit adviseert Europese Commissie inzake regulering van “crypto-asset”

EUROPEES FISCAAL RECHT

DROIT FISCAL EUROPÉEN

Volgend op een verzoek van de Europese Commissie om en de, in het FinTech Actieplan en FinTech Stappenplan geïdentificeerde, noodzaak aan verder onderzoek inzake crypto-assets, heeft de Europese Bankautoriteit (hierna “EBA”) op grond van artikel 9, 4. van verordening (EU)

² Advocaten te Brussel.

nr. 1093/2010³ op 9 januari 2019 een rapport gepubliceerd, waarin ze de bevindingen van haar onderzoek naar crypto-assets in 2018 uiteenzet, advies geeft aan de Europese Commissie en aangeeft welke verdere stappen ze zelf zal ondernemen in 2019.

Het rapport betreft uitsluitend activiteiten met betrekking tot crypto-assets. Volgens de EBA zelf zijn dit een type particuliere investering die in hoofdzaak stoelt op cryptografie en “gedeelde grootboektechnologie” als onderdeel van hun gepercipieerde of inherente waarde die o.a. betalingstokens, investeringstokens en gebruikstokens omvatten.

Het rapport werd o.a. opgesteld omdat, gelet op de snelle toename van soorten crypto-assets en de doeleinden waarvoor deze kunnen worden gebruikt, zich vragen stellen over de toepasselijkheid en geschiktheid van het huidige regelgevend kader, inzonderheid wanneer rekening wordt gehouden met de risico's voor consumenten (bv. in gevolge de ontstentenis van gepaste kennisgevingen inzake de risico's verbonden met crypto-assets), de marktintegriteit (bv. de integriteit van de prijsvorming) en het potentiële gebruik van crypto-assets bij witwasactiviteiten.

In het licht hiervan formuleert de EBA in het rapport haar bevindingen m.b.t. de volgende vragen:

- de toepasselijkheid van Richtlijn 2009/110/EG (hierna “PSD2”)⁴ op crypto-assets en de problemen die rijzen met betrekking tot aanbieders van bewaarportemonnees voor crypto-assets en handelsplatformen voor crypto-assets;
- de aanbevelingen geformuleerd door de Financiële actiegroep (FATF) om het risico op witwassen en de financiering van terrorisme via specifieke activiteiten in virtuele activa te beperken; en
- de mate waarin kredietinstellingen, beleggingsondernemingen, betalingsinstellingen en instellingen voor elektronisch geld zich inlaten met activiteiten in crypto-assets, alsmede de regulatoire en toezichthoudende implicaties hiervan.

In het kader van de vraag naar de toepasselijkheid van EMD2 en PSD2 op crypto-assets, onderzoekt de EBA in het rapport of crypto-assets kunnen kwalificeren als (i) elektronisch geld in de zin van artikel 2.2 EMD2 en/of (ii) geldmiddelen in de zin van artikel 4.25 PSD2.

³. Verordening (EU) nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Bankautoriteit), tot wijziging van besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van besluit nr. 2009/78/EG van de Commissie (*Pb. L.* van 15 december 2010, afl. 331, 12).

⁴. Richtlijn 2009/110/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de toegang tot, de uitoefening van en het prudentieel toezicht op de werkzaamheden van instellingen voor elektronisch geld, tot wijziging van de Richtlijnen 2005/60/EG en 2006/48/EG tot intrekking van Richtlijn 2000/46/EG, *Pb. L.* van 10 oktober 2009, afl. 267, 7.

De EBA onderstreept dienaangaande vooreerst dat de analyse, gelet op de verschillende kenmerken die crypto-assets kunnen vertonen, geval per geval moet worden gemaakt. Aldus sluit de EBA niet uit dat een crypto-asset alle kenmerken van elektronisch geld kan vertonen – d.i. het geval wanneer de crypto-asset elektronisch wordt bewaard, monetaire waarde heeft, een vordering op de uitgever vertegenwoordigt, wordt uitgegeven in ruil voor ontvangen geld en met het doel om betalingstransacties te verrichten en wordt aanvaard door andere personen dan de uitgever – zodat voor het voeren van bepaalde activiteiten m.b.t. deze crypto-assets een vergunning als instelling voor elektronisch geld zal vereist zijn en PSD2 toepassing zal vinden op met de crypto-assets verband houdende betalingsdiensten.

De EBA oordeelt zelf evenwel dat activiteiten in crypto-assets doorgaans buiten het toepassingsgebied van het Europees financieel recht vallen (EMD2, PSD2, richtlijn 2014/65/EU⁵ (MiFID II)), met het gevolg dat, inzonderheid voor wat betreft het aanbieden van transacties en bewaarportemonnees, (i) consumenten onvoldoende bescherming genieten en (ii) de aanpak divergeert binnen de EU vermits lidstaten zelf regelgevend beginnen op te treden.

3. VENNOOTSCHAPSRECHT / DROIT DES SOCIÉTÉS

David Haexen Frank Hoogendijk⁶

Wetgeving/Législation

Koninklijk besluit tot uitvoering van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad

VENNOOTSCHAPPEN EN VERENIGINGEN

Nieuw Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen – Uitvoering – KB/WVV

SOCIÉTÉS ET ASSOCIATIONS

Nouveau Code des sociétés et associations – Exécution – AR/CSA

Het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen (“WVV”) is in werking getreden op 1 mei 2019. Vanaf die datum is het WVV van toepassing op nieuwe rechtspersonen. Behoudens enkele specifieke bepalingen die onmiddellijk van toepassing zijn, is het WVV voor bestaande rechtspersonen van toepassing vanaf

⁵. Richtlijn nr. 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten en tot wijziging van richtlijn nr. 2002/92/EG en richtlijn nr. 2011/61/EU (*Pb. L.* van 12 juni 2014, afl. 173, 349).

⁶. Advocaten te Brussel.